

O BRASIL ESPERANTISTA

ORGÃO OFICIAL DA "LIGA ESPERANTISTA BRASILEIRA" — Sociedade de utilidade pública.
NOVA FASE DO "BRAZILA ESPERANTISTO"

Número 79-81 (864-866)

Julho-Setembro 1944

Redator responsável:
Dr. Carlos Domingues
Telefone — 42.4357

Administração e redação:
Praça da República, 54-sob.
Rio de Janeiro. Brasil.

Gratuito para os sócios da Liga.
Eksterlande: Unu dolaro aŭ 15
respondukuponoj.

DEKA BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO

RIO DE JANEIRO — APRILO 1945a

TRIA KUNSIDO

Je la 15a de Aŭgusto nunjara, en la sidejo de la Societo de Geografio, sub la prezido de D-ro Carlos Domingues, tria viceprezidanto, okazis la tria kunsido de la Organiza Komitato de la Dekaj Kongreso de Esperanto. La Unua Sek., D-ro Mário Ritter Nunes, legis la projekton de la Interna Regularo de la O. K., kiun oni aprobis kun ŝanĝetoj proponitaj de S-roj Prof. J. B. de Melo e Souza, Ismael Braga kaj Couto Fernandes. Oni decidis ankaŭ aprobi la Duan Cirkuleron, verkitan de S-ro Ismael Braga, kaj fiksi por la Kongreso la daton de la 14a ĝis la 22a de Aprilo 1945a. Laŭ propono de S-ro Couto Fernandes, oni decidis forigi de la kongresa aliĝilo la vortojn — personoj simpatiantaj. Tial nur la Organiza Komitato rajtas akcepti senpagajn membrojn. Oni elektis D-ron Mário Ritter Nunes kaj S-ron Haroldo Leite Pinto por okupi, respektive, la oficojn de Prez. kaj membro de la Subkomitato por Gazetaro, Ekspozicioj kaj Propagando, anstataŭ S-roj Diderot Freitas kaj Alencar Bourguignon Beiriz, kiuj eksigis. La Prez. de BLE deklaris, ke Lia Moŝto D. Jaime de Barros Câmara, Ĉefepiskopo de Rio de Janeiro,

akceptis esti membro de la Honora Komitato.

KVARA KUNSIDO

Je la 18a de Septembro, en la sidejo de la Nacia Konsilantaro de Geografio, sub la prezido de S-ro Ambasadoro José Carlos de Macedo Soares, okazis la kvara kunsido de la Organiza Komitato. La Unua Sek., S-ro Mário Ritter Nunes, legis la protokolojn de la unua kaj dua kunsidoj, kiuj estas aprobitaj, kaj sciigis, ke jam estas en la presejo de la Brazila Instituto de Geografio kaj Statistiko la originaloj de la Libreto, disdonata al ĉiuj interesatoj, kiu enhavas detalajn informojn pri la Kongreso. S-ro A. Couto Fernandes, Prez. de BLE, informis, ke jam estas en preparo en la Ŝtata Monfarejo la desegno pri la poŝtmarko sendota al S-ro Generalo Mendonça Lima, Ministro por Publikaj Laboroj, kiu ordonos ĝian eldonon, kaj proponis, ke oni invitu S-ron Majoron Zeno M. de Souza Zielinski, Direktoron de tiu Departemento, kiu elmontris grandan simpatian al Esperanto, por ke li fariĝu membro de la Protektanta Komitato. Oni aprobis tiun ĉi proponon kaj poste oni aklamis la nomon de D-ro Leão Veloso, provizora Ministro

por Eksterlandaj Aferoj, por la Honora Komitato.

La Ĝen.-Sek., S-ro Ismael Gomes Braga, sciigis, ke estas plenumitaj ĉiuj taskoj de la sekretariaro kaj proponis, ke oni organizu dum la Kongreso ekspozicion de sciencaj kaj literaturaj libroj en Esperanto, originale verkitaj aŭ tradukitaj, kiu elmontros al la intelektuloj la grandan progreson de la neŭtrala lingvo ĉe la kultura fako. Tiu propono estas varme aplaudita kun aldono proponita de D-ro Mário Nunes por organizo de apuda ekspozicio elmontranta la laborojn de Brazila Ligo Esperantista.

Poste oni aprobis, ke la Prezidanto faru peton al S-ro Generalo Mendonça Lima, Ministro por Publikaj Laboroj, por ke la Prez. de BLE kaj ties Unua Sek., kiu estas samtempe Unua Sek. de la O. K., povu senpage telegrafi pri kongresaj aferoj, kaj, ke, oportune, li invitu ĉiujn Ŝtatajn kaj Teritoriajn Regdelegitojn sendi reprezentantojn al la Kongreso.

Antaŭ ol fermi la kunsidon S-ro Ambasadoro Macedo Soares, kiu estas Prezidanto de la Brazila Instituto de Geografio kaj Statistiko, sciigis, ke la Nacia Konsilantaro de Geografio, unu el la du Fakoj de tiu Instituto, kies Ĝen.-Sek., estas D-ro Cristovam Leite de Castro, decidis eldoni en Esperanto la novan Mapon de Brazilo, kiu enhavas la ĵuskreitajn Teritoriojn. Per varma kaj longa aplaudado la ĉeestantoj elmontris sian grandan ĝojon pro tiu nova valora pruvo de la forta simpatio de la Instituto por la helplingvo Esperanto.

BONVOLU PAGI VIAN KOTIZON
POR LA JARO 1945, LAŬ LA JENA
TABELO, FIKSITA de IEL kaj BLE:
AM — izolita membro, Cr\$ 15,00 kaj

ano de filiita grupo, Cr\$ 10,00; MJ
— Cr\$ 30,00 kaj Cr\$ 25,00; MA —
Cr\$ 50,00 kaj 45,00; MS — Cr\$ 120,00
kaj Cr\$ 110,00.

La postmilita organizado

(El parolado farita de D-ro Getúlio Vargas, Prezidanto de la Brazila Respubliko dum nacia festo)

D-ro. Getúlio Vargas, Prezidanto de la Brazila Respubliko, dum la "Horo de la Sendependeco", je la 7a de Septembro, datreveno de la brazila sendependeco, kiam la brazila militistaro parade marŝis tra la Avenuo Getúlio Vargas, tiam inaŭgurata, kaj la Avenuo Rio Branco, faris patriotisman paroladon, el kiu ni elĉerpis la jenan pecon:

"La realisma saĝo de la kondukan-
toj de triumfantaj nacioj, jam orien-
tis, feliĉe, laŭ trafaj direktoj, la pre-
parajn traktadojn por la solvo de la
grava problemo. Ĉiuj komprenas la
neblecon de izolado en epoko, kiam la
tekniko reduktis kaj preskaŭ nuligis
la distancojn kaj la ekonomia interde-
pendeco forpuŝas la memsufiĉecojn.
Tra la larĝaj vojoj de la interkom-
preno kaj de la kooperado ni alvenos
al internacia organizaĵo kapabla oferi
al la popoloj tranĉvilecon por labori
kaj progresi. Tio, kio oni ne sukcesis
atingi per la jura organismo kreita
post la 1914a milito, kiu frakasis pro
ĝia limigo je kontinenta karaktero kaj
pro ĝia nekapableco juĝi kaj imponi
sankciojn al la atakintoj, estos nun
atingita. Ni bezonas starigi ĝustan
ekvilibron ĉe la rilatoj de Stato al
Stato, ĉu ili estas fortaj, ĉu malfor-
taj. La kolektiva seĝureco estos nur
simpla interkonsento, dum ĝi estos sub
la arbitro de la plej aŭdacaj kaj milite
potencaj nacioj. La savonta formulo
de paca socia kunvivado bezonas do
prizorgi pri la trudevigo al la paco".

Deka Brazila Kongreso de Esperanto

Rio de Janeiro — De la 14.^a ĝis la
22.^a de aprilo 1945^a

DUA CIRKULERO

Rio de Janeiro, la 15an de Aŭgusto
1944.

Estimata Samideano.

De kiam ni sendis al vi nian unuan
cirkuleron, la Organiza Komitato jam
ricevis tiajn pruvojn de ĝenerala es-
timo, tiajn favorojn, ke ni eĉ opinias,
ke la bonvolemo de la publiko faras pli
por la Kongreso ol ni mem, la espe-
rantistoj.

Ja, ĝis nun, dum sepmonata labo-
rado por la organizado de la Kon-
greso, ni jam devis alparoli dekojn da
eminentaj personoj, kies aprobon ni
bezonas por sukcesigi la aferon: aŭto-
ritatoj, ĵurnalistoj, oficistoj, kleruloj,
ĉiuj bonvoleme kaj simpatie ricevis
nin. Ĝis nun ni ne aŭdis la vorteton
"ne", sed nur "jes" ĉie kaj ĉiam.

Ni jam ŝuldas dankon al ĉiuj emi-
nentuloj, kiuj kun simpatio kaj kelkaj
eĉ kun vera entuziasmo akceptis nian
inviton por la alta Patroneco kaj por
la Honora Komitato, al ĉiuj gazetoj,
kiuj senescepte helpas nian propagan-
don kaj al diversaj Asocioj, kiuj vo-
lonte proponis al ni siajn servojn por
sukcesigi la Kongreson.

Tiuj faktoj montras pli forte ol pa-
roloj la simpatio de nia popolo al
Esperanto, kaj ne povus esti alima-
niere, ĉar la idealo de la brazila poli-
tiko estis ĉiam pacema kaj harmonia
por ĉiuj popoloj, sekve en plena akordo

kun la supera idealo de Esperantismo.
Brazilo ja estas kristana lando kaj la
interna ideo de Esperanto estas tre si-
mila, se ne la sama supera aspirado de
Kristanismo al la universala frateco.

Al ĉiuj niajn plej korajn dankojn.

Kun tiu ĉi dua cirkulero ni sendas
denove al vi aligilojn por la Kongreso,
en espero, ke se vi mem jam aligis, vi
varbos amikon por nia movado.

Kiel vi scias, la ĉefa celo de nia
Kongreso estas pledi por la enkonduko
de la instruado de Esperanto en la
lernejojn. La momento ŝajnas al ni la
plej oportuna, ĉar la mondmilito kom-
prenigas al ĉiuj popoloj la bezonon de
lingvo internacia kaj oni proponas di-
versajn solvojn por la problemo, kva-
zaŭ ĝi ne estus jam solvita de Espe-
ranto per 57-jara provado. La enkon-
duko de Esperanto en ĉiujn lernejojn
estos nia fina venko.

Nia Kongreso efektiviĝos de la 14a
ĝis la 22a de aprilo 1945a. Nun ni
jam preparas la programon kaj petas
por ĝi viajn ideojn. El aliaj amerikaj
landoj ni jam ricevis diversajn suges-
tiojn, por ke la Deka transformiĝu en
Tutamerikan Kongreson, ĉar pro la
milito nun ne efektiviĝas Universalaj
Kongresoj de Esperanto kaj diversajn
temojn oni devas diskuti en tutame-
rika skalo. Eĉ se ni ne povos plenumi
tiun deziron de niaj samideanoj, espe-
reble diversaj amikoj el najbaraj lan-
doj vizitos nian Dekan, kaj ni ĉiuj
kune esploros la komunajn temojn por
fina diskutado en alia Kongreso, ĉu
tutamerika, ĉu universala.

Ni petas do al vi, Estimata Sami-
deano, ke vi jam de nun bonvole donu
al ni vian altvaloran kunlaboradon
por la sukceso de La Deka, kaj dezi-
rante al viaj laboroj la plej brilan
sukceson ni estas

Altestime viaj

La Organiza Komitato:

José Carlos de Macedo Soares, Presidente.
Lourenço Filho, 1.º Vice-Presidente.
Ana Amélia de Queiroz Carneiro de Men-
donça, 2.º Vice-Presidente.
Carlos Domingues, 3.º Vice-Presidente.
Ismael Gomes Braga, Secretário-Geral.
Mário Ritter Nunes, 1.º Secretário.
Maria Amaral Malheiro, 2.º Secretário.
Maria da Luz Costa, 3.º Secretário.
Délío Pereira de Sousa, Tesoureiro.
Irani Baggi de Araújo, Tes. Aux.

X CONGRESSO BRASILEIRO DE ESPERANTO

O programa de estudos do Congresso
subordinar-se-á aos seguintes temas:

I — Planos de intensificação da
propaganda do Esperanto no Brasil;

II — Coordenação do movimento
esperantista na América;

III — A tradução para a língua
auxiliar de obras da literatura na-
cional brasileira;

IV — Obras didáticas para o en-
sino do idioma neutro aos povos da
língua portuguesa;

V — Os vocabulários técnicos Por-
tuguês-Esperanto;

VI — A língua internacional no
ensino público;

VII — Levantamento estatístico pe-

riódico do movimento esperantista no
Brasil;

VIII — A publicação de obras
científicas em Esperanto.

Cada tese deverá indicar com cla-
reza o tema a que se refere; abranger,
além de uma parte expositiva e crí-
tica, outra de síntese, em itens que re-
gistrem as suas conclusões de modo
o mais conciso possível; ter no mínimo
cinco e no máximo dez páginas de pa-
pel almaço dactilografadas em espaço
dois; ser redigida em linguagem cor-
reta em Esperanto ou português; ser
entregue em duas vias à Comissão Or-
ganizadora, na Praça da República, nú-
mero 54. Rio de Janeiro, até o dia 28
de Fevereiro de 1945.

Não será aceita tese que não preen-
cher as exigências mencionadas neste
artigo.

O INSTITUTO BRASILEIRO DE GEOGRAFIA E ESTATÍSTICA E O 10.º CONGRESSO BRASILEIRO DE ESPERANTO

O Dr. M. A. Teixeira de Freitas, Secretário Geral do Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística, dirigiu a 15 de julho do corrente ano aos Diretores das Repartições de Estatística nos Estados, Território do Acre e Distrito Federal a seguinte circular:

"Senhor Diretor:"

1. Deverá reunir-se em abril do ano próximo o Décimo Congresso Brasileiro de Esperanto, cuja propaganda, nos meios culturais e técnicos, já se faz necessária.

2. Tendo recomendado a adoção do Esperanto como idioma auxiliar, o Instituto deseja colaborar, pelos meios ao seu alcance, na realização daquele certame, a fim de que êle se revista do maior brilhantismo e alcance êxito seguro, dadas as suas altas finalidades. E já lhe foi assegurada, aliás, a adesão do Conselho Nacional de Estatística, na qualidade de Instituição Beneficentora, conforme estabelece a resolução n.º 178, da Junta Executiva Central, cuja cópia mimeográfica já tive o prazer de enviar-vos.

3. Nessas condições, é-me grato remeter-vos o incluso exemplar de uma circular da respectiva Comissão Organizadora, acompanhada de uma ficha de inscrição, para o uso que julgardes conveniente.

4. Ser-nos-ia grato verificar que no seio dos elementos ligados ao sistema estatístico brasileiro o ideal esperantista encontra meio propício à sua difusão.

Aproveito a oportunidade para reiterar-vos os protestos da minha distinta consideração. — a) M. A. Teixeira de Freitas, Secretário Geral,"

ESPERANTO ĈE POLICO

D-ro Fernando Bastos Ribeiro, direktoro de la Civila Gvardio de la Federacia Distrikto, nomis S-ron Octaviano da Silva Lopes, gvardianon n. 553, por okupi la oficon de esperantlingva interpretisto ĉe la Palaco Itamarati, sidejo de la Ministerio por Eksterlandaj Aferoj. Tial S-ro Octaviano Lopes uzas brakrubandon kun la verda stelo kaj la vorto Esperanto. Li jam havis okazon interparoli kun usonaj maristoj kaj unu japana esperantisto.

Al S-ro Fernando Bastos Ribeiro kaj al la poliestro, D-ro Coriolano Góis, ni sendas tre varmajn dankojn,

La Deko Brazila Kongreso de Geografio kaj Esperanto

La DEKA BRAZILA KONGRESO DE GEOGRAFIO, kunveninta en Rio de Janeiro, de la 7a ĝis la 16a de septembro nunjara, aprobis, unuanime, la jenau deziresprimon:

"Konsiderante la grandajn profitojn, kiujn oferas al la scienco la uzado de internacia lingvo;

konsiderante, ke la Brazila Instituto de Geografio kaj Statistikado adoptis Esperanton kiel sian helplingvon;

konsiderante la bonegajn rezultojn, kiuj postvenadis de la publikigo fare de la "Revuo de la Societo de Geografio de Rio de Janeiro" kaj de la "Brazilia Revuo de Geografio" de resumoj en Esperanto de iliaj artikoloj, kiel ankaŭ de la publikigo en tiu lingvo de la resumeto de la "Brazilia Statistika Jarlibro" kaj de la broŝuro "Urbo Salvador";

konsiderante, ke laŭ iniciato de la "Brazilia Instituto de Geografio kaj Statistikado" kaj kun la kunhelpo de la Departamento de Gazetaro kaj Propagando, estos tradukata kaj eldonata en Esperanto la verko "Brazil Looks Forward", kiun verkis la fama usona profesoro S-ro Benjamim Hunnicutt;

konsiderante, ke estas preparo por aprilo 1945a kaj promesas grandan sukceson la Deko Brazila Kongreso de Esperanto; kaj

konsiderante fine, ke la Geografiaj Kongresoj kunvenintaj en la urboj Rio de Janeiro, Recife, Salvador, Belo Horizonte, Paraíba, Vitória kaj Florianópolis, aprobante deziresprimojn je aplaŭdoj al la propagando de la neŭtrala idioma, konsilis la tradukon en tiun idiomaon de la verkoj de brazilaj aŭtoroj;

La Deko Brazila Kongreso de Geografio, reesprimante la apogon de la antaŭaj Kongresoj, esprimas la deziron, ke la geografiistoj pli kaj pli utiligu por la disvastigo de siaj verkoj la internacian helplingvon Esperanto".

(Subs. — A. Couto Fernandes, Reis Perdigão, Carlos Domingues, Brigo e, Backheuser, Lauro Sampaio, Arnaldo S. Tiago, Carlos Xavier, José Augusto, Maria da Luz Costa).

N. B. — Tiu Kongreso, kies honora prezidanto estis D-ro Getúlio Vargas, prezidanto de la Brazila Respubliko, kaj efektiva prezidanto S-ro Ambasadoro José Carlos de Macedo Soares, havis eksterordinaran sukceson.

kaj al S-ro Octaviano da Silva Lopes, kiu estas ano de la "Associação Esp. do Meyer" kaj de BLE, korajn gratulojn.

O X CONGRESSO BRASILEIRO DE GEOGRAFIA E O ESPERANTO

O X CONGRESSO BRASILEIRO DE GEOGRAFIA, reunido no Rio de Janeiro, de 7 a 16 de setembro do corrente ano, aprovou, por unanimidade, a seguinte moção:

"Considerando as grandes vantagens que oferece à ciência o uso de uma língua internacional;

considerando que o Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística adotou o Esperanto como sua língua auxiliar;

considerando os excelentes resultados que têm advindo da publicação pela "Revista da Sociedade de Geografia do Rio-de-Janeiro" e pela "Revista Brasileira de Geografia" de resumos em Esperanto dos seus artigos, bem como da publicação nessa língua da síntese do "Anuário Estatístico do Brasil" e da brochura "Urbo Salvador";

considerando que, por iniciativa do Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística" e com a cooperação do Departamento de Imprensa e Propaganda, será traduzida e editada em Esperanto a obra "Brazil Looks Forward", da autoria do notável professor norte-americano Sr. Benjamim Hunnicutt;

considerando que se prepara para abril de 1945 e promete grande êxito o X Congresso Brasileiro de Esperanto: e

considerando finalmente que os Congressos de Geografia reunidos nas cidades do Rio-de-Janeiro, Recife, Salvador, Belo-Horizonte, Paraíba, Vitória e Florianópolis, aprovando moções de aplausos à propaganda do idioma neutro, aconselharam a tradução para esse idioma neutro das obras dos autores brasileiros;

O X Congresso Brasileiro de Geografia, reiterando o apoio dos Congressos anteriores ao movimento esperantista, faz votos para que os geógrafos utilizem cada vez mais para a divulgação dos seus trabalhos a língua internacional auxiliar Esperanto."

(Ass. — A. Couto Fernandes, Reis Perdigão, Carlos Domingues, Brigole, Backheuser, Lauro Sampaio, Arnaldo S. Tiago, Carlos Xavier, José Augusto, Maria da Luz Costa.)

El letero ricevita de la Gen. Sekretario de IEL ni elĉerpis la jenon: "Bonvolu noti: 3. Ke necesas, ke vi havigu la kotizojn kaj ensendu ilin kiel eble plej frue. Nia membraro nun rapide kreskas, kaj kvankam ni provas antaŭvidi la bezonatan kvanton, estas ebleco ke malfruaj pagintoj ne ricevos la presafotojn!"

10.º CONGRESSO BRASILEIRO DE ESPERANTO — RIO DE JANEIRO — ABRIL DE 1945

RELAÇÃO DE CONGRESSISTAS

(continuação).

- 48 — Academia Brasileira de Letras — Rio de Janeiro.
 49 — Dr. J. Miguel Reyes — Tartagal (Sakta). Argentina.
 50 — Centro Esperantista de Santos — Santos. Est. São Paulo.
 51 — Sr. Lauro Jorge de Oliveira. — Santos. Est. São Paulo.
 52 — Dr. Viterbo de Carvalho.
 53 — S-ita Arlette Costa de Souza.
 54 — Esperanta Grupo de Bahia — Salvador. Bahia.
 55 — Sr. Gonçalo Benício de Melo — Beneditinos. Piauí.
 56 — Sr. Francisco Valdomiro Lorenz São Feliciano. Rio G. do Sul.
 57 — Sr. Nelson Pereira de Souza.
 58 — Sr. Octaviano da Silva Lopes.
 59 — Sr. Carlos Vetrano — Cravinhos. Est. São Paulo.
 60 — Federação Taquigráfica Brasileira.
 61 — Sr. Haroldo Leite Pinto.
 62 — Sr. Constantino de Carvalho — Monte Aprazível. Est. São Paulo.
 63 — Esperanto-Grupo "Stelo" — Bahía Blanca. Argentina.
 64 — Sociedade Esperantista Del Uruguay — Montevidéu. Uruguai.
 65 — Associação Cristã de Moços do Rio de Janeiro.
 66 — Clement N. Ayres — Sangus. Estados Unidos.
 67 — Sr. Aldino de Freitas.
 68 — Sr. Francisco Falcão — Belém, Pará.
 69 — Grupo Esperantista "Francisco Valdomiro Lorenz" — Santos. Est. São Paulo.
 70 — Associação dos Empregados no Comércio do Rio de Janeiro.
 71 — Sociedade de Geografia do Rio de Janeiro.
 72 — Sr. Lauro João Costa — Santos. Est. São Paulo.
 73 — Academia Carioca de Letras.
 74 — Touring Clube do Brasil.
 75 — Instituto Brasileiro de Cultura.
 76 — Sociedade Brasileira de Filosofia.
 77 — Associação Brasileira de Imprensa.
 78 — Associação Comercial do Rio de Janeiro.
 79 — Instituto Histórico e Geográfico de Sergipe — Aracaju. Sergipe.
 80 — Sr. Thomas W. O'Neill — Washington. Estados Unidos.
 81 — Associação Brasileira de Propaganda.
 82 — Dr. Jaime Scolnik — Córdoba. Argentina.
 83 — Dra. Rosa Scolnik — Córdoba. Argentina.
 84 — Eng. Jaddo Couto Maciel — Salvador. Bahia.
 85 — Dr. José Bueno de Oliveira Filho — São Paulo.
 86 — Federação Espírita Brasileira.
 87 — Sr. G. Allan Connor. New York. Estados Unidos.
 88 — Sra. Doris Tappan Connor. New York. Estados Unidos.
 89 — Sr. J. M. Fontes. Aracajú. Sergipe.
 90 — Sr. Antônio Alvarenga de Rezende. Perdizes. Minas Gerais.
 91 — General J. A. Silveira Sobrinho.

X CONGRESSO BRASILEIRO DE ESPERANTO

O Sr. Almério Ramos, presidente da "Associação Brasileira de Propaganda", com sede à Rua Alcindo Guanabara, 17/21 — Sala 1.109, Rio de Janeiro, dirigiu à Comissão Organizadora do X Congresso Brasileiro de Esperanto, a realizar-se nesta Capital em abril de 1945, um offício de adesão a esse certame dos esperantistas brasileiros, do qual extraímos os seguintes trechos:

"Agradecendo-vos a honrosa distinção que conferis a esta Associação, cumprenos trazer ao vosso conhecimento que esta Associação emprestará a mais franca solidariedade ao X CONGRESSO BRASILEIRO DE ESPERANTO, ficando, no setor de sua especialidade, desde já ao inteiro dispor do mesmo.

"O valor do Esperanto já se não discute. Cumpre-nos apenas difundí-lo. E para colocá-lo em maior evidência, torna-se indispensável uma campanha junto às organizações comerciais, bancárias e outras que mantenham relações internacionais, para que estimulem seus estenógrafos e dactilógrafos-correspondentes a aprenderem e usarem o Esperanto. A esta medida, o alto comércio, mais direta e imediatamente beneficiado, acrescentará mais esta, também de grande alcance publicitário. A inclusão nos prospectos, anúncios, etc. do seguinte: mantemos correspondência em Esperanto.

E nesse particular a Associação Brasileira de Propaganda poderá oferecer eficiente cooperação ao X Congresso Brasileiro de Esperanto, solicitando de seus associados e respectivos clientes a colaboração dos mesmos, no sentido de que seja o Esperanto adotado mais intensamente nas relações internacionais, pois que essa língua auxiliar poderá nos oferecer uma das maiores contribuições nas relações de após guerra, cimentando mais sólidamente a fraternidade dos povos."

- 92 — Liga Espírita do Brasil.
 93 — Manoel Jorge Gaio.
 94 — Cel. Salvador de Moya. São Paulo.
 95 — Academia Suburbana de Letras.
 96 — Grêmio Espírita Nazareno.
 97 — Sta. Aurora Sponton Pereira. São Paulo.
 98 — Dr. Rómulo Zeballos Morales. Fray Marcos. Uruguai.
 99 — Sr. Rodolfo Garcia. Montevidéu. Uruguai.
 100 — Dr. Emílio Pfeffer. Montevidéu. Uruguai.
 101 — Sr. Alberto de Biagi. Montevidéu. Uruguai.
 102 — Sr. Alfredo Klein. Montevidéu. Uruguai.
 103 — Sr. Victor L. Cao. Montevidéu. Uruguai.
 104 — Prof. Manoel Fernandez. Montevidéu. Uruguai.
 105 — Eng. Lázaro Musih. Montevidéu. Uruguai.
 106 — Dom Alcuino Meyer O. S. B. Missionário. Boa Vista. Território Rio Branco.
 107 — Sr. Figueiredo Alves. Niterói. Est. do Rio.
 108 — Clube de Engenharia. Rio de Janeiro.
 109 — Professor Jonathas Serrano.

ESPERANTO ĈE LA "UNIVERSITATA HORO"

Post interkonsento inter la gestudentoj Onésimo Faria, Elpídio Reis kaj F-ino Rosa Finkelstein, direktorino de la "Universitata Horo", tiu ĉi ennetis en sian kulturalan programon serion da paroladetoj pri la esperantista movado, kun la celo prepari la terenon por ebla malfermo de perradia kurso de la internacia helplingvo Esperanto. Aliĝis al tiu iniciato la distinginda muzikistino F-ino Edite Bulhões Marcial, kiu prenis sur sin la taskon ludi post la esperantista horero la esperantistan himnon "La Espero". Verkos la paroladetojn S-ro Onésimo Faria. D-ro Fernando Tude de Souza, direktoro de la radistacio, donis la tutan apogon al tiu iniciato.

La "Universitata Horo", kiu estas tre ŝatata de la brazila intelektularo, estas disradiata ĉiusabate, de la 19a ĝis la 19a kaj tri kvaronoj, pere de la oficiala Radistacio P.R.A.-2, de la Ministerio por Edukado kaj Saneco, kies adreso estas: *Praça da República, 141 A. Rio de Janeiro.*

Gratulan telegramon sendis al F-ino Rosa Finkelstein la Prez. de BLE kaj la unua Sek. de la Organiza Komitato de la Deko Kongreso.

ESPERANTO ĈE LA RADISTACIO DE LA KOMUNUMO

Laŭ ordono de S-ro Kolonelo Jonas Correia, Ĝen. Sekretario de Edukado kaj Kulturo de la Federacia Distrikto, la oficiala Radistacio de la Komunumo — P. R. D.-5 — disradiadas, de la monato aŭgusto, je la 19a, kiel parto de la "Jurnalo de l'Instruistaro", paroladeton pri la reala utilo de Esperanto. La decido de Kolonelo Jonas Correia trovis en D-ro Maciel Pinheiro, tre agema direktoro de la "Oficiala Radistacio de la Brazila Ĉefurbo", la plej fortan bonvolon, kiu antaŭvidigas, ke tiu serio da paroladetoj multe kontribuos por klarigi la aŭdantojn pri la veraj, kaj altaj celoj de la helplingvo.

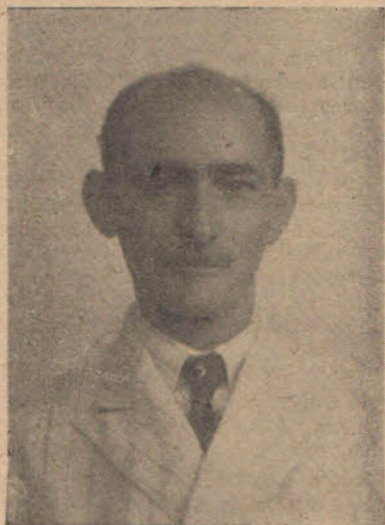
Tial tiuj paroladetoj, kiel programo de propagando de la Deko Brazila Kongreso de Esperanto, certe tre plaĉos, ne nur pro tio, ke estos preparolataj temoj je reala oportuneco, kiel ankaŭ pro la partopreno de konataj brazilaj esperantistoj. Jam okupis la mikrofonon D-roj J. B. de Melo e Souza kaj Mário Ritter Nunes, F-ino Maria da Luz Costa kaj S-roj Haroldo Leite Pinto kaj Onésimo Faria.

La prefikso, kiu anoncas la komencon de la esperantista horero, estas eltirita de la esperantista himno "La Espero", kiun la radistacio gravuris.

NEKROLŌGO

Hernani da Motta Mendes

La terura Parko ĵus forrabis el la esperantista rondo tre kompetentan kaj fervoran samideanon. Je la 15a de septembro, kun la aĝo de 56 jaroj,

mortis Hernani da Motta Mendes, unu el la pioniroj de la Esperanto-movado en Brazilo. Li naskiĝis en 1888, en Ŝtato Maranhão, kaj en 1912 inĝenierigis en la Politeknika Lernejo de Rio de Janeiro.

Kunfondinto de Brazila Klubo "Esperanto" (1906), de Grupo "Verda Stelo" (1907) kaj de Brazila Ligo Esperantista (1907), ĉiuj en Rio de Janeiro, li okupis la oficon de Prez. de la du unuaj kaj unua kaj ĝen. Sek. de la lasta. Li estis honora prez. de Grupo Esp. "Hernani Mendes", en S. José dos Campos, direktis la unuan kurson de Esperanto malfermitan en Rio de Janeiro kaj kelkajn en unuagradaĵ lernejoj en tiu ĉi ĉefurbo kaj sekretarioj pli ol unu el la Brazilaj Kongresoj de Esperanto. Li kunverkis la lernolibrojn "Curso Elementar de Esperanto" kaj "Gramática Elementar de Esperanto".

Pro lia afableco kaj gajema spriteco lia ĉeesto en la esperantistaj kunvenoj, promenadoj kaj vespermanĝoj, kiujn oni nomis "ĉurasko", estis ĉiam dezirata.

Dum multaj jaroj li vigle laboris por la internacia lingvo. Nur lasttempe li ne povis sin dediĉi, kiel antaŭe, al ĝia propagando, sed tio, kion li faris dum ties plej malfacilaj jaroj garantiis al li tre gravan lokon en la Esperanto-movado.

La estraro de BLE, en la nomo de la brazila esperantistaro, ĉeestis lian entombigon kaj sendis girlandon el na-

Vanguardeiros do ideal

"Vanguardeiros do Ideal" — foi o título da palestra que o professor J. B. de Melo e Souza, secretário-geral da Liga Esperantista Brasileira, realizou na sede da União Nacional de Estudantes, por ocasião da inauguração de um curso de Esperanto, a cargo do Sr. Délio Pereira de Souza, presidente da Associação Esperantista do Meyer.

Iniciando sua oração, o conferencista definiu a juventude como um patrimônio da Nação, uma reserva de energias que a Pátria há de precisar no futuro. Os moços são os usufrutuários desse cabedal; podem e devem gozá-lo, mas não têm o direito de aliená-lo, ou de esbanjá-lo. Esbanjam-se essas preciosas energias pelo vício, a incultura, a prática de ambições mesquinhas, o cortezanismo, a displicência pelas coisas sérias da vida. Estimulam-se, reforçam-se as energias latentes da juventude pelo cultivo, de toda a beleza, pelos anseios em prol dos ideais.

Relembrou a estrofe da "Carmen Secular" de Horácio, na qual o poeta latino pede ao Deus onipotente que dê à Roma uma juventude virtuosa e boa, a paz que assegura a tranquilidade e uma longa existência aos velhos pais. Dessas condições vitais, a primeira, a mais relevante para a grandeza da República, era dotar a mocidade de bons costumes.

Recordou, a seguir, valendo-se do testemunho da história, os períodos de grandeza, e os de decadência, de vários povos antigos, assinalando como a fase de engrandecimento se relaciona com a vida simples do povo, dos governantes e da mocidade principalmente; e as épocas de declínio coincidem precisamente com o aparecimento do luxo, do jôgo, da depravação de costumes, quer nas atividades públicas, quer na vida particular.

Deve, pois, a mocidade ter ideais. É mister, porém, que sejam nobres, dignificantes, progressistas. Evitar tudo que deprime e entibia o caráter, as atrações do aulicismo e da bajulação, a sedução da riqueza mal adquirida, os processos tortuosos de vencer na vida prática. E, por outro lado, respeitar as coisas sagradas do espírito, refletir em que somos parte integrante de uma civilização cristã, pensar e pensar muito, nos grandes problemas da Pátria e da Humanidade.

Entre os ideais que ora reclamam o apóio da mocidade brasileira, está o ideal esperantista — como símbolo de um melhor entendimento entre os povos. O vapor, a eletricidade, o rádio, a aviação encurtaram as distâncias e aproximaram os homens. Mas a maldição de Babel continua dificultando a obra de compreensão. Visando dotar a humanidade de um idioma útil, fácil, que pertence por igual a todos os povos, representa o Esperanto um ideal nobre de congraçamento, de harmonia, de paz e de trabalho profícuo para o bem colético — concluiu o professor Melo e Souza.

(Do "Correio da Manhã", do Rio de Janeiro.)

turaj floroj. Al lia Familio niajn plej korajn kondolencojn. Ripozu pace, kara samideano.

O Esperanto na "hora Universitária"

Após entendimento havido entre os estudantes Onésimo Faria, Elpídio Reis e a senhorita Rosa Finkelstein, a "HORA UNIVERSITÁRIA" incluiu em seu programa cultural uma série de palestras sobre o movimento esperantista no mundo, pretendendo, depois, tão logo seja possível, organizar um curso radiofônico de Esperanto.

A essa iniciativa veio o concurso da ilustre concertista brasileira Edite Bulhões Marcial, que executou em piano, para gravação exclusiva da "HORA UNIVERSITÁRIA", o Hino Esperantista — "La Espero", o qual foi irradiado, em completo, na noite de 16 de setembro corrente, ao ser terminada a irradiação da primeira palestra, sobre o Esperanto, naquele programa. A palestra inaugural da série foi intitulada "Que é o Esperanto?".

A senhorita Rosa Finkelstein é a diretora da "HORA UNIVERSITÁRIA"; Elpídio Reis é o autor da série de crônicas sobre "Figuras Imortais da Literatura Brasileira". A série iniciada a respeito do Esperanto ficou a cargo de Onésimo Faria.

O Dr. Fernando Tude de Souza, diretor da P.R.A.-2, ao ter conhecimento dessa iniciativa estudantil, declarou-se plenamente satisfeito, manifestando seu integral apóio ao assunto.

A "HORA UNIVERSITÁRIA" é irradiada todos os sábados das 7 às 7,45 horas da noite, pela Rádio P. R. A.-2, do Ministério da Educação, cujo endereço é — Praça da República, n.º 141-A, Rio de Janeiro.

O seu programa dado ao próprio caráter essencialmente educativo, embora sendo obra "de estudantes para estudantes", é muito apreciado nos meios culturais do País.

ARGENTINA ESPERANTO-LIGO

Dum la 3a Jarkunveno de Argentina Esperanto-Ligo oni elektis la jenan estraron: Prez. — Prof. Enrique Bailech, Viceprez. — D-ro J. A. Quiña Gonzalez kaj D-ro J. Scolnik, Ĝen. Sek. — Ing. G. A. Brown, Kas. — S-ro J. Martinez, Vickas. — S-ro V. Albamonte, Sek. de Instruado — S-ro J. Durán, Sek. de Propagando — S-ro J. Sabaté, Redaktoro de "Argentina Esperantista" — S-ro Georgo Hess.

La konsilantoj estas proksimume la samaj; oni aldonis S-ron A. Barbero, el Rosario.

O Esperanto na Grã-Bretanha em 1943

Foi muito apreciável o progresso do Esperanto no Brasil em 1943, porque seguiu sua marcha normal dos tempos de paz. O território nacional brasileiro nada sofreu, felizmente, pela ação do inimigo, e, apesar de todas as preocupações de guerra, os esperantistas brasileiros não esqueceram seus deveres de preparar a paz nos corações.

Pasmoso, no entanto, foi o que realizaram os esperantistas ingleses no mesmo ano, sob os freqüentes bombardeios aéreos que vitimaram milhares de pessoas, destruíram uma infinidade de casas e criaram os mais tremendos obstáculos aos trabalhos pacíficos. Vamos transcrever aqui o relatório publicado no Anuário Esperantista de 1944, sobre o movimento na Grã-Bretanha no ano anterior. Ei-lo:

"A ano passado foi importante e deve-se esperar que significativo para o movimento na Grã-Bretanha. Já em 1941-42 pôde-se notar o desaparecimento da influência desfavorável que a princípio a guerra causara sobre as adesões de sócios à Associação nacional e a venda de livros didáticos e de literatura em geral. Em 1943 esses fatores não só realçaram o nível de antes da guerra, como o ultrapassaram de tal sorte que as quotas de sócios elevaram-se a algarismos sem precedentes, e a venda de livros proporcionou à Caixa da Associação lucros maiores do que em qualquer outro ano, com exceção apenas do ano do Congresso Universal de Esperanto realizado em Oxford; isto é, 1930.

"Durante o ano, mais de 1200 alunos inscreveram-se no curso módico por meio de correspondência, que a Associação inaugurou há três anos passados e para o qual faz ela constantes reclamos em muitos jornais pelo país todo: o número de inscritos desde o começo já chegou a perto de 3.000. Dentre eles, várias centenas aderiram à Associação e pelas quotas de sócios e compras de livros proporcionaram boa renda à Associação; além disso, e o que mais importa para o movimento, esses alunos figuram entre os mais fervorosos propagandistas do Esperanto na Grã-Bretanha. Muitos deles dirigindo cursos em suas regiões, e diversos já são professores para o Curso no qual eles mesmo começaram a aprender a língua. Também os cursos superiores por meio de correspondência, mantidos pela Associação, obtiveram records em números de alunos em 1943.

"A Assembléia anual da Associação, à qual compareceram 130 sócios, realizou-se na cidade litorânea de Southport, com grande êxito e animação. Durante o ano foram realizados grandes trabalhos pelo Secretário da Educação da Associação, Sr. M. O. Butler, em visitas a escolas de diversas partes do país (trabalho que ele vem realizando há já muitos anos). Nessas escolas fez ele palestras diante de mais de 13.000 alunos de ambos os sexos e de quasi 600 professores, e vendeu 10.000 exemplares de um compêndio elementar de Esperanto. Muitas vezes não se pode abrir um curso logo após a visita à escola, mas o interesse geral que a visita desperta é de bom augúrio e já representa

KRISTANA AMO

Sankta Paŭlo

(El la Unua Epistolo al la Korintanoj: Ĉap. XIII, vers. 1 — 7)

Se, parolante la lingvojn de l' homoj kaj de l' anĝeloj, mi veron atestus, sed sen amsento, mi kvazaŭ metalo estus sonanta nur vane, aŭ estus kvazaŭ sensente tintanta cimbalo.

Se mi posedus kapablon profeti, ĉiujn misterojn, sciencojn konpovus, kaj se mi fidon tielan je Dio havus, ke montojn per ĝi mi formovus, tamen sen Amo mi estus nenio.

Mian havaĵon donante, se multajn homojn de mort' per malsato mi savus; se mi, ke brulu ĝi, eĉ ne hezitus doni la korpon, sed Amon ne havus, tio al mi ja neniom profitus.

Amo kondutas laŭ decaj kutimoj, sin ne ŝveligas, neniam koleras, fari malbonon neniam intencas, ne fanfaronas, sen plendi suferas; ĝi ne envias, nur bonon pripensas.

Amo kondutas laŭ decaj kutimoj, ĉion konfide eltenas, toleras, ĉiam la juston kaj veron obeas, firme ĝi kredas je Di' kaj esperas. Amo kristana neniam pereas. El la antikva greka lingvo poezie parafrasis.

F. V. LORENZ.

uma boa forma de propaganda pública. A propósito de educação, é interessante mencionar a ação e atividade especial da Sociedade dos Professores Esperantistas da Grã-Bretanha (S. B. E. T.), que já existe há alguns anos e em 1943 trabalhou continuamente; entre outras coisas, realizou ela um curso semanal de verão para professores, num encantador acampamento de férias.

"Durante o ano de 1943, houve grande interesse público pela questão de língua internacional, em consequência do estabelecimento de uma Comissão oficial, como foi anunciado pelo primeiro Ministro Britânico Winston Churchill, para examinar o projeto do "Inglês básico". Grande desfavor por esse projeto manifestou-se logo e amplamente pela imprensa do país, e muitos esperantistas aproveitaram a ocasião para lavar protestos; e, apesa. de um pouco também de comentários favoráveis (vindos principalmente de pessoas sem verdadeiro conhecimento dos fatos), não parece que o projeto do Inglês básico tenha ganho muita força. No entanto, ele estimulou o interesse público pelo Esperanto mesmo, e o nosso movimento lucrou muito. A Associação nacional publicou artigos em seu órgão e fez fôlhas soltas, não somente contra o "Inglês básico", mas também contra outro plano impraticável, publicado ultimamente por alguns educadores estrangeiros que se acham presentemente na Grã-Bretanha, plano pelo qual se deveria ensinar francês e inglês em toda a Europa

O ideal de Zamenhof

Antônio de Paula Filho

A criação de uma língua universal, que servisse a todos os povos, foi em épocas passadas objeto das cogitações dos idealistas. Parecia esse ideal um sonho irrealizável, mera ilusão.

Eis, porém, que, em 1887, esse sublime sonho transforma-se em maravilhosa realidade, quando Zamenhof criou o Esperanto.

Esse idioma, no dizer de um ardoroso esperantista, surgiu visando tão somente facilitar o intercâmbio entre os vários povos que lutam com dificuldades oriundas da diversidade de línguas.

Sublime e belo é o ideal de Zamenhof, infelizmente tão mal compreendido pela maior parte dos homens. Aproximar os povos, "ser um laço que vincule mais fortemente os homens de todas as raças, de todos os climas, de todos os setores em que se fecham egoisticamente, esquecidos de que são irmãos, eis os altos e nobilíssimos objetivos do Esperanto.

Além de ser uma língua fácil que qualquer pessoa de mediana cultura em pouco tempo aprende, é, sobretudo, perfeita.

Coñtudo, é conhecida somente por um número restrito de pessoas. Tal fato, porém, não desanima os propagadores e paladinos dessa causa, pois são eles verdadeiros idealistas, e os idealistas não esmorecem jamais.

Palestrando com o Dr. Mário Ritter Nunes, fervoroso adepto da "Língua Auxiliar", é que tive o ensejo de conhecer o Esperanto e de avaliar-lhe a utilidade.

Em que pese o ceticismo dos descrentes, essa obra, tão bem idealizada e melhor ainda concretizada, será futuramente melhor compreendida, e dia virá em que todos os países adotarão o Esperanto como sua segunda língua.

Nesse dia, espiritualmente pelo menos, estarão unidos os povos.

(Artigo editorial de "Brasil Portugal").

INTERNACIA ESPERANTO-LIGO

El letero sendita de S-ro Cecil Goldsmith, generala sekretario de IEL, ni elĉerpis la jenon: "Certe, mi estas tre kontenta vidi la pliboniĝon en la nombro de via Ligo, kaj mi gratulas vin. Estas eksterordinare ke en la nuna jaro estas pliboniĝo en preskaŭ ŝin lando; eĉ en Islando estas nun pli ol 50 individuaj membroj!"

para serem usados como línguas internacionais.

"Em suma, os esperantistas britânicos caminham para a frente e vão-se aparelhando para as exigências do pós-guerra. De modo algum temem eles a concorrência dos projetos de pessoas que desconhecem o campo em que pretendem trabalhar, porque esses projetos reciprocamente se destroem. Os esperantistas conservam toda a sua fé no futuro e suspiram pela volta do tempo em que possam de novo colaborar em plena harmonia com seus colegas do mundo inteiro. — B. L."

BRAZILA KRONIKO

RIO GRANDE DO NORTE. — *Natal*. Funkcias kursoj en la sidejoj de "Esperanta Asocio de Rio-Grande-do-Norte" kaj de "Grupo Esperantista Lidia Zamenhof", direktataj, respektive, de S-ro Jerônimo dos Santos kaj de F-ino Iara Santos. Aliĝis al niaj Ligoj S-ro Leŭtenanto José Manoel Wanderley Filho kaj enskribiĝis en la Kurson per Korespondado S-ro Pedro Machado de Matos, el la loka Marmilita Bazo. "A República" transskribis la tutan artikolon de D-ro Teixeira de Freitas pri "Esperanto kaj Edukado", artikolon de S-ro Arlindo Castor de Lima pri "Pernambuco Esperantista" kaj notojn pri la Deko Kongreso. "O Diário" aperigis artikolojn de S-ro Moacir Cunha kaj Zé Fernando. Mortis la juna esperantisto Bazílio Mariano de Oliveira.

PARAÍBA. — "Rebate", el *Campina Grande*, publikigis korespondaĵon el *Alagoa Nova*, kiu sciigas, ke S-ro Arlindo Colaço, estro de tiu ĉi urbo, faris du paroladojn titolitajn "Esperanto kaj la Edukado de la Junularo" kaj "La venka marŝado de Esperanto kaj Brazilo", kiuj estis aŭdataj de la loĝantaro pere de laŭtparolilo instalita en placo dum popola festo.

PERNAMBUCO. — *Recife*. Aperis la aprila numero de "Pernambuco Esperantista". Sur la unua paĝo estas artikolo en portugala lingvo pri "Basic English" kaj alia en Esperanto, verkita de S-ro Arlindo C. de Lima, titolita "Unu ideo". Sur la aliaj paĝoj estas informoj pri la Kongreso, literaturajoj k. c.

Garanhuns. — F-ino Maria do Socorro Monteiro, kiu dum kelka tempo vigle laboris por Esperanto, reveninte al tiu ĉi urbo post longa foresto ne trovis la entuziasmon por la helplingvo, kiun ŝi lasis. Tial ŝi klopodas por vekti la dormantajn amikojn de Esperanto per disdonado de libroj kaj propagandiloj. Por ke ŝi perfektigu en la instruado de la lingvo, ŝi enskribiĝis en la kurson per korespondado tenatan de BLE, kiu sendis al ŝi esperantaĵojn.

BAHIA. — *Salvador*. D-ro Jaddo Couto Maciel klopodas por reaperigi la bultenon "Esperantista Bahiano", kiu dum kelkaj jaroj faris viglan propagandon de la helplingvo. La afero dependas de la Departamento de Gazetaro kaj Propagando, kiu espereble baldaŭ ĝin registros. Ĝia reapero estas nun pli valora, ĉar ĝi povos efike propagandi la proksiman kunvenon de la brazilaj esperantistoj. Aliĝis al

F-ino Iara Santos, instruistino ĉe "Grupo Esp. Lidia Zamenhof" kaj filino de la Prez. de "Asocio de Rio-Grande-do-Norte".

niaj Ligoj la ano de Esperanta Grupo de Bahia S-ro Mário Pereira Duarte.

La Gazetoj "A Tarde" kaj "Correio Bahiano" publikigis notojn pri la Deko Kongreso. "O Aprendiz", organo de la Teknika Lernejo de Salvador, aperigis artikolon de ties instruisto S-ro Vitor Miniero titolitan "Esperanto en la Teknikaj Lernejoj".

STATO RIO DE JANEIRO. — *Petrópolis*. La ĵus fondita "Petropolis Esperanta Grupo" vigle laboras por pligrandigi la nombron de siaj grupanoj. Jen estas ĝia estraro, elektita dum kunveno ĉe la sidejo de la Komerca Asocio, kie ankaŭ funkciis kursoj de Esperanto: Prez. — S-ro José Varanda, vicprez. — D-ro Francisco

STATISTIKO

Jen la stato de la pagitaj kotizoj je la fino de aprilo, kaj ankaŭ por komparo, je la fino de aprilo 1943:

	1943	1944
Asociaj Membroj	2297	2584
Individuaj Membroj:		
MJ	447	478
MA	651	997
MS	88	92
Patronoj	23	19
DM	65	71
HM	10	9
	1284	1666
	3581	4250

CECIL C. GOLDSMITH, Sekretario.

Manoel da Rocha, unua sek. — S-ro Aquiles Lan do Carmo, dua sek. — S-ro Odilon Rocha, unua kas. — S-ro Manoel Bragança Santos, dua kas. — S-ro Ranulfo Gomes. Aliĝis al niaj Ligoj S-ro Antônio Guerra Peixe. La kursoj malfermitaj ĉe la Komerca Asocio, kiujn direktas S-ro A. Lan do Carmo, funkciaj nun ĉiujaŭde ĉe la Lerneja Grupo D. Petro Dua, dank' al la bonvolo de D-ro Ovídio Cunha, lerneja inspektoro, kaj S-ino Germana Gouveia, direktorino de la Grupo. La gazetoj "Jornal de Petrópolis" kaj "A Tribuna", publikigas senpagan anoncon pri la kursoj. "Pequena Ilustração" kaj "Jornal de Cascatinha" publikigis informojn pri la agado de ĉi grupo. S-ro A. Lan do Carmo ĉeestas la perfektigan kurson de Esperanto funkciantan ĉe la sidejo de BLE, por ke li povu ricevi la Diplomon de Profesoro Aprobata.

SÃO PAULO. — *São Paulo*. Pro la alproksimiĝo de la dato de la Deko Brazila Kongreso de Esperanto intensiĝis la esperanta movado en *São Paulo*. Je la 26a de junio kaj la unua de julio malfermiĝis kursoj de Esperanto ĉe la "Teozofia Societo", kies ĝenerala sekretario estas la malnova esperantisto D-ro Tito de Barros Júnior, kiu, precipe en la jaro 1938a, vigle laboris por Esperanto. Direktas la unuan S-ro Osvaldo L. de Moraes kaj la duan S-ro Otto Kühn. Ĉe ilia malfermo paroladis S-ro Mário Rodrigues Monteiro. Dum la lecionoj D-ro Tito de Barros Filho faris propagandon de BLE. Rezulte de tiu propagando 19 personoj, inkluzive D-ron Tito Barros mem, pere de *São Paulo Esperanta Klubo*, aliĝis al la Nacia kaj Internacia Ligoj. Ĉiuj fariĝis simplaj membroj, kaj fariĝos aktivaj en 1945.

D-ro Tito de Barros Filho, per letero adresita al la Prez. de BLE, promesante fari viglan propagandon por la Deko Kongreso, diris jene: "Mi serĉas ekbruligi kaj teni luma la fajron de la verda idealo". Brave! Niajn tre varmajn salutojn. Je la 26a de aŭgusto, ĉe la sidejo de la Teozofia Societo li faris paroladon pri "Zamenhof kaj Esperanto".

Ni eksciis, ke la jenaj gazetoj publikigis informojn pri la Deko Kongreso: "Correio Paulistano", "O Estado de São Paulo", "Fôlha da Manhã", "Fôlha da Noite", "A Gazeta", "Diário de São Paulo" kaj "O Diário da Noite". "Expositor Cristão", oficiala organo de la "Metodista Eklezio en Brazilo", kies responda redaktoro estas S-ro

José de Azevedo Guerra, publikigas kurson de Esperanto, direktatan de S-ro Gabriel de Freitas, portugala esperantisto.

Rio Preto. Aliĝis al niaj Ligoj S-ro Antônio T. Correia Leite.

RIO GRANDE DO SUL. — *Pôrto Alegre.* S-ro Ary Zamora, nia tiea delegito, malfermis kurson ĉe la loka Spiritisma Federacio. Ĝin ĉeestas, malgraŭ tio, ke li jam estas pli ol 70aĝa, S-ro kolonelo Felisberto do Amaral Peixoto. S-ro Ary Zamora intencas fondi novan klubon.

São Sebastião — Jen la nova estraro de la titea Rondeto: Prez. — D-ro João Severo, vicprez. — S-ro Carlos Silva Pereira, Sek. — S-ro Paulo Guilherme Neto, kas. — S-ro Policarpo Severo kaj bibl. — S-ro Edu Severo. Ĉiumonate okazas paroladeto farata de iu ano.

São Gabriel — Aperis notoj pri Esperanto en la gazeto "O Imparcial".

Dompedito. La gazeto "Ponche Verde" publikigis notojn pri Esperanto.

Bagé. Noton pri la Deko Kongreso aperis en la loka gazeto "Reação".

MINAS GERAIS. — *Juiz de Fora.* Ĝus aliĝis al niaj Ligoj la du tieaj grupoj fonditaj en la jaro 1940a, nome: "Centro Esperantista de Juiz de Fora" kaj "Centro Esperantista Granberyense"; la unua pere de la jenaj anoj: S-roj Orville Derby A. Dutra, prezidanto, Kapitano Jorge Firmino Sant' Ana, José de Oliveira, Marcos Martins do Couto kaj Colombo Milagre, kaj la dua pere de S-roj Irineu Guimarães, rektoro de la tre konata Instituto Granbery; Vitorio Berrigo, vicrektoro; profesoroj Jurandy José Monteiro kaj Júlio Camargos kaj Adir Pontes Sette. Tre kore ni dankas al S-ro Kap. Firmino Sant' Ana liajn klopodojn por la aliĝo de tiuj gravaj esperantistaj grupoj.

Itajubá. Per letero de S-ro prof. Antônio Pereira Renó ni eksciis, ke fondiĝis en tiu ĉi urbo la "Esperantista Klubo Itajubense", konsistanta el 24 liaj lernantoj. Ni esperas, ke tiu klubo aliĝos al niaj Ligoj.

MATO GROSSO — *Campo Grande.* Dank'al la klopodoj de la fervora samideano S-ro Onésimo Faria esperantiĝis kaj aliĝis al niaj Ligoj S-roj Heitor V. C. Faria, Hormínio Pereira Mendes, João Gomes Bezerra kaj Constantino Lopes Rodrigues. Ni esperas, ke baldaŭ fondiĝos grupo esperantista en tiu ĉi urbo.

RIO DE JANEIRO. Finiĝis la supera kurso de Esperanto por la akiro de la Diploma de Profesoro Aprobata, starigita de BLE, pri kiu ni parolis en nia lasta numero, kaj la elementa

PETRÓPOLIS

Grupo de geanoj de "Petropolis Esperanta Grupo"

kurso, kiun subtenis "Brazila Klubo Esperanto" kaj direktis S-ro A. Couto Fernandes. La ekzamenoj de iliaj partoprenintoj okazos en la monato oktobro. La alia kurso malfermita de tiu ĉi klubo funkciadis sub la gvidado de F-ino Maria do Amaral Malheiro.

Viglan propagandon faris dum la tria jarkvarono la senlaca "Associação Esperantista do Meyer", pere de supera kurso direktata de S-ro A. Caetano Coutinho, de elementaj kursoj (ĉe sia sidejo, sub la direkto de S-ro Arnaldo G. Pires, ĉe la "Nacia Unuiĝo de Studentoj", gvidata de S-ro Délio Pereira de Souza, kaj ĉe la sidejo de la Associação Recreativa dos Funcionários do Banco Hipotecário de Minas Gerais", kiun direktas S-ro Haroldo Leite Pinto); de epromenadoj (al la Brazila Gazetara Asocio, al la Nacia Historia Muzeo, al la strato Esperanto, en Realengo, kaj aliaj) kaj, fine, per interparoladoj kaj amuzajtoj. Pro. J. B. de Melo e Souza, ĝen. sek. de BLE, faris, ĉe la sidejo de tiu Asocio, interesan paroladon dediĉitan al ĝiaj geanoj. S-ro Délio Pereira de Souza, prezidanto de la Asocio, kreis kvin Departementojn, nome: de Propagando, de Virinaj Aferoj, de Kulturo, de Instruado kaj de Ekskursoj, direktatajn, respektive, de S-ro Heroldo L. Pinto, F-ino Arlette Costa e Souza, S-roj Celso A. Rosa, Platão Martins kaj Celso A. Rosa, provizore.

Okaze de la malfermo de l' kurso ĉe la sidejo de la "Nacia Unuiĝo de Studentoj", kiun direktas S-ro Délio Pereira de Souza, faris belan paroladon titolitan "Antaŭgvardianoj de la Idealo", kies resumon aperintan en "Correio da Manhã" ni transskribas aliloke. "Movimento", oficiala organo de la Unuiĝo, publikigis artikolon de

S-ro V. Guaianás de Souza titolitan "Esperanto kaj Patriotismo de la Akademianoj".

La laŭreata pentristo Levino Fanzéres, tre konata de la brazilaj esperantistoj, donacis al la O. K. la Deko Kongreso belajn poŝtkartojn kun desegnoj de siaj ĉefaj pentraĵoj, kiel propagandon pri ĝi. Dankojn!

S-ro Octaviano Lopes da Silva malfermis kurson ĉe la sidejo de "Grupo Esp. Bezerra de Menezes".

Aliĝis al BLE, kiel bonfarantino, la sindona esperantistino F-ino Débora do Amaral Malheiro kaj kiel AM, S-ro Carlos Pedrosa, sekiestro ĉe la Konsilantaro de Geografio, kiu jam komencis fari intensan propagandon pri nia Deko.

La gazetaro el RIO DE JANEIRO daŭrigis la elmontrandon de sia simpatio por Esperanto. "Jornal do Comércio", "Vanguarda", "Diário de Notícias", "Jornal do Brasil", "O Globo", "A Noite", "Fôlha Carioca" kaj "Correio da Manhã", aperigis notojn pri la Esperanto-movado kaj, precipe, pri la Deko Kongreso.

"Fôlha Carioca" aperigis artikolon de Barono de Itararé, titolitan "La nekonata frato", Ĝi rilatas al nia samideano S-ro V. Guaianás de Souza, kiu, laŭ li, estas potenca kaj nerezistebla atleto de la Frateco. Tiu ĉi aperigis longan artikolon en "Jornal do Brasil", kiu estas trafa respondo al tiu de S-ro Henri Lichtner, kiu faris propagandon de "English Basic".

"Careta", tre legata ilustrita revuo, publikigis la jenan noton: "Ne pli ol cent revuoj kaj ĉirkaŭ kvardek radistacioj propagandadis Esperanton en Eŭropo antaŭ la milito".

La "Monata Bulteno de la Asocio de la Komerccicistoj en Rio de Ja-

Da preposição «DA»

A preposição *DA*, como se sabe, emprega-se para ligar ao seu complemento uma palavra que exprima, realmente ou de certo modo, *medida, quantidade, número* ou *pêso*; deve assim *preceder* ao seu complemento.

Ofereçamos, de início, alguns exemplos:

1. *IOM DA akvo.*
2. *KIOM DA kapoj, TIOM DA ĉapoj.*
3. *MULTE DA sprito, sed NENIOM DA profito.*
4. *PLI DA bruo ol DA faro.*
5. *TRO DA bono.*
6. *KELKE DA vortoj.*
7. *UNU METRO DA alteco.*
8. *UNU KILOGRAMO DA viando.*
9. *MULTO DA tiaj arboj.*
10. *NOMBRO DA adeptoj.*
11. *CENTO DA jaroj.*
12. *PARO DA nigraj okuloj.*
13. *UNU MINUTO DA silento.*

neiro”, sub la titolo “Honorita per alta distingo nia Asocio”, transskribis la leteron de la Prez. de la O. K. de la Deko, per kiu li invitis la Prez. de la Asocio por esti membro de ĝia Protektanta Komitato.

“Reformador” publikigis notojn pri la Esperanto-movado kaj la Raporton prezentitan de la Prezidanto de la Brazilia Spiritisma Federacio al la ĝenerala kunsido, kiu enhavas raporteton de S-ro Ismael Braga pri la laboroj de la Federacio rilataj al Esperanto dum dek-du monatoj.

“Política”, monata revuo, el São Paulo, kiun direktas S-ro Cândido Mota Filho, transskribis la intervjuon de redaktorino de la Nacia Agentejo kun S-ro Couto Fernandes kaj artikolon aperintan en “O Estado de São Paulo” por Esperanto.

“Visão Brasileira” aperigis artikolon pri “La Radigimnastiko kaj Esperanto”, verkitan de S-ino Carolina Vaz.

“Brasil Portugal” aperigis redakcian artikolon verkitan de S-ro Antônio de Paula Filho, titolitan “La idealo de Zamenhof”, kiu finiĝas per la jenaj vortoj: “Kontraŭvole de la septikismo de la nekredantoj, tiu verko tiel bone idealigita kaj bone konkretigita, estos estonte pli bone komprenita, kaj venos, tago, kiam ĉiuj landoj adoptos Esperanton kiel sian lingvon.

En tiu tago, almenaŭ spirite, estos unuigintaj la popoloj”.

14. *MIL DOLAROJ DA rekompenco.*
15. *SAKO DA oro.*
16. *GLASO DA vino.*
17. *TAVOLO DA fojo.*
18. *MARO DA mizeroj.*
19. *SVARMO DA veturiloj.*
20. *SERIO DA pafilegoj.*
21. *SINSEKVO DA aventuroj.*
22. *NUBO DA korvoj.*
23. *HAJLO DA kugloj.*
24. *Sen ia OMBRO DA dubo.*

Se a palavra, que exprime quantidade etc., vier depois da preposição, não se usará *DA*; e, do mesmo modo, quando se indique uma *qualidade*, uma *espécie*, ou se dê uma *denominação*. Emprega-se, então, *DE*, ex.:

1. *Sakoj DE DIVERSA GRANDECO.*
2. *En la daŭro DE MONATO.*
3. *Salajro DE MIL KRONOJ.*
4. *Alteco DE TRIDEK METROJ.*
5. *Vivo DE OKDEK JAROJ.*
6. *Silento DE UNU MINUTO.*
7. *Honorario DE CENT FUNTOJ DA sterlingoj.*
8. *Glaso DE AKVO (POR akvo).*

Se o complemento possuir antes de si um determinativo, seja o artigo definido, um demonstrativo ou um possessivo, já não poderemos usar a preposição *DA*, porquanto, pelo menos em geral, não temos a idéia de *medida*, mas de *parte integrante*. P. ex., dizemos:

Restis iom DA vino;
Metro DA drapo;
Guto DA sango;
 mas: *Restis iom DE LA vino.*
Metro DE TIU drapo.
Guto DE MIA sango.

Cumpra não confundir os verdadeiros casos de quantidade, medida etc., com êsses, em que nos referimos simplesmente a uma das partes de um *todo*. Melhor do que nós falará aqui o autor da língua auxiliar:

“Assim, p. ex. — diz Zamenhof — *mês* é “*parto DA tempo*”, porque exprime simplesmente medida, mas *janeiro* é “*parto DE jaro*”, pois exprime não medida, senão uma parte definida e limitada; *trimestre* (= medida) é “*parto DA jaro*”, mas *primavera* (= parte especialmente mostrada) é “*parto DE jaro*”. Devemos lembrar-nos — continúa — de que *parte*, *pedaço*, etc. têm o

sentido de medida *frequentemente*, mas *nem sempre*. Ao passo que a palavra *DA* (que implicitamente encerra o sentido de *ia*) indica que falamos da quantidade de uma coisa (*x*), o artigo *la* mostra que falamos dum objeto individualmente *definido* (ou de todos os objetos da mesma espécie), do qual tomamos uma parte: p. ex. *peco DE LA viando, kiun mi havas antaŭ mi.*”

Prossegue o mesmo genial autor dizendo que a “combinação de *DA* com *LA* não é teoricamente proibida, mas na prática encontra tão raras ocasiões de ser empregada, que podemos simplesmente aconselhar que *nunca* se use *DA* antes de *LA*.”

Em resumo, podemos talvez dizer o seguinte: se temos alguns indivíduos (animados ou inanimados) e constituímos com êles um *todo*, onde desapareça a individualidade e, conseqüentemente, donde surja a *quantidade*, empregamos *DA*. Como exemplo: *Amaso DA homoj* quer dizer que vemos simplesmente o *todo*, sem distinguir qualquer indivíduo, não importando o número dêles nem a constituição mesma do bloco.

Ainda podemos dizer: o importante é o *conjunto*, para o qual chamamos especial atenção. Assim, quando dizemos: *Karavano DA turistoj*, atendemos de preferência à caravana em si; vemos o grupo, a massa tãda que chega. No exemplo acima: *Svarmo DA veturiloj* importa-nos mais o exame, o ruído que fazem os veículos aglomerados, etc. Dizendo: *Bukedo DA rozoj*, vemos o conjunto das rosas, não pròpriamente as flores mesmas. Daí dimana a idéia de *quantidade*, que aprendemos, mas idéia já translata e, em verdade, não geral.

Agora, se a idéia principal está nos *próprios indivíduos*, então a nossa mente distingue cada um dêles, individualizá-os, já os não confunde num *todo amorfo*. Neste caso, a preposição será *DE*. P. ex.: *Karavano DE anglaj turistoj*, pois chamamos a atenção para a *constituição mesma* da caravana: são turistas ingleses, não de outra nacionalidade. *Bukedo DE rozoj* quer dizer que são rosas, não outras flores, que formam o ramalhete. *Bukedo DE belaj floroj* é um ramalhete onde cada uma das flores é bela, sem ligarmos importância nem ao número delas nem à beleza do conjunto.

Existe uma regra prática, que se pode aplicar com algum proveito: a

PUBLIKIGAJĴOJ

TUTMONDA JUNULAR-ORGANIZO — (*Brita Sekcio*). Bulteno. Angla ĉesperanto: J. W. Holland — 61, *Vandyke Road, Leighton Buzzard, Beds, Anglujo*. Ĝi konsistas el Parto por Lernejanĵoj kaj Parto por Progresintoj. Ĝi ankaŭ enhavas liston da esperantistoj, kiuj deziras interkorespondadi kun eksterlanduloj.

DR. PORTO CARREIRO NETO

Diretor e Professor Catedrático da Escola Nacional de Química e Membro da Comissão Linguística do Esperanto (L. K.)

A ESTRUTURA DO ESPERANTO

Liĉo inaugural, em 13 de maio de 1944, do CURSO DE APERFEIÇOAMENTO promovido pela Liga Esperantista Brasileira

Supre estas kopio de la koverto de broŝuro eldonita de BLE kaj senpage dissendita al la aliĝintaj grupoj, al la izolaj aktivaj liganĵoj kaj al diversaj interesataj personoj kaj asocioj.

IDIOMA INTERNACIONAL, informos del Instituto de Esperanto. Informilo en hispana lingvo eldonita de INSTITUTO DE ESPERANTO, kies direktoro estas D-ro Emilio Pfeffer — Colonia 2074. Montevideo, Uruguay. Tiu, kiu pagos Cr\$ 5,00, ricevos 50 ekz. de tiu informilo, kiun oni povas disdoni al siaj amikoj kaj konatoj. Ni jam ricevis la du unuajn numerojn, kies titoloj estas: "La interkomprenio mundial y el Esperanto", de Prof. Dr. Charles Richet, kaj "El Inglés Básico, un competidor del Esperanto". Jen estas bonega propagandilo, kiun devas uzi ĉiu fervora esperantisto.

MONDA BONVOL-SERVO. Ni ricevis la unuan numeron de tiu bulteno, eldonata de "Monda Bonvol-Eldonejo, Saline, Michigan, U. S. A." Ĝi estas redaktita en angla kaj Esperanta lingvoj. El ĝi ni elĉerpis la jenon: "Monda Bonvol-Servo" estas inklina novaĵ-servo, kiu provas doni informon pri bonvolaj agadoj tra la tuta mondo".

PER UNU VOĈO — Bulteno de la Laborista Esperanto-Kunularo. Redaktoro: W. F. Rolt. Adreso: B. O. Box 7356, Joannesburg, África do Sul. Prezo: 3 pencoj.

AFRIKA VOĈO. Informilo eldonata de la IEL-delegito en Pretoria, 7a alco 318, Capital Park, Pretoria, África.

PUBLICAÇÕES MÉDICAS, caixa postal 2916, majo 944. Responda redaktoro: S-ro Júlio Sauerbronn de Toledo. Ĝi havas la celon propagandi la "Companhia Química Rhodia Brasileira". Tiu ĉiu numero enhavas resumon en Esperanto de la artikolo de Prof. Felício Cintra pri la Terapia problemo de la galŝtonetoj".

UN NOVO SAL DE 2 (P. AMINO-

FENL-SULFAMIDO) TIAZOL. Broŝuro eldonita de "Publicações Médicas". Antaŭa noto prezentita ĉe la Medicina kaj Ĥirurgia Societo de São Paulo, kun konkludoj en Esperanto.

QUE É

ESPERANTO?

OFERTA DA ASSOCIAÇÃO ESPERANTISTA DO MEIER

DISTRIBUIÇÃO GRATUITA

Peĝam exemplares dessa brochurinha à "Associação Esperantista do Meyer", Rua Arquiás Cordeiro, 295 — sob. Meyer ou à "Liga Esperantista Brasileira, Praça da República, 54 — sob. Rio de Janeiro.

Adiram ao

Décimo Congresso Brasileiro de Esperanto

preposiĉo DA equivale à pergunta "quanto?" e suas variaĉões. P. ex.: "Quantos turistas vieram?" Resposta: uma caravana, um bloco, não sei quantos nem de que país; então: *Venis karavano DA turistoj*. "Quais os turistas que vieram?" *Venis ANGLAJ turistoj (en karavano)*.

Vemos que não importa como vieram; o que salientamos é a individualidade dos viajantes: *Venis karavano DE anglaj turistoj*. Não podemos, então, dizer: "Karavano DA anglaj turistoj"? De certo, uma vez que a idéia principal seja a caravana, desde que, como se diz em gramática, a palavra

que se segue à preposiĉo seja qualificada pela que precede: essa qualificação é o que acima chamamos perda da individualidade, a formação do todo amorfo.

Qualificação é igualmente a determinação por meio dum demonstrativo etc., conforme vimos acima; por isto dizemos: *Multo DE tiuj arboj* e frases semelhantes. Comparem-se os demonstrativos *tiu* e *tia*: este último é adjetivo, e como tal não restringe a significação do substantivo, como o fazem as palavras do "quadro" terminadas em *u*. Isto é, da mesma sorte que dizemos: *Multo DA BELAJ ar-*

boj, assim também diremos: *Multo DA TIAJ arboj*. De feito, sempre aí prevalece o critério da quantidade, do todo.

Naturalmente não se confundirá com as preposiĉões aqui focalizadas a preposiĉo *el*, que indica a matéria de que é feita alguma coisa, o conjunto do qual se tira ou abstrai uma parte, a origem de uma parte separada de um todo, etc.

Dr. Pôrto Carreiro Neto

(*) O original diz aqui: "pri kvanto DA IA ajo".

Presejo: Irmãos Pongetti.